

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMÉGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési díjak: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egy példány ára 8 kr. Papoknak és tanítóknak egész évre 3 frt. — Hirdetések és előfizetési díjak a kiadóhivatalhoz (Betegh Pál könyvnyomdája) intézendők. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Vajda Emil.

Főmunkatárs:
Pogány Kornél.

Társ szerkesztők:
Selymossy Endre.

Embery Árpád.

Kiadó- és lapnyomó: Betegh Pál.

A lap szellemi részét illető közlemények a főszerkesztőhöz intézendők. Kéziratok nem adandók vissza. — Hirdetmények olvasó árszabály szerint számíthatnak. — Egyes példányok kaphatók Gál János dohánygyárában.

Nyitólár peritóra 15 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.

Van-e járvány?

A múlt hét folyamán felettébb nyugtalanító hírek szállingóztak s egyik ajk a másiknak adta tovább a rémes újdonságot: „Föllépett a roncsoló toroklob, meg a vörheny s naponta szedik áldozataikat.” Elképzelhető, e hír milyen izgatottságot okozott mindenfelé s különösen a gyermekeik életéért aggódó szülőket valósággal kétségbe ejtette. Szerencsére a hír túlzottnak, valótlanak bizonyult. Siettünk városunk tekintélyes orvosainak véleményét és tudósításait e tárgyban kikérni, kik szíves készséggel, előzékenységgel irtak lapunk számára a lefolyt két hét egészségügyi viszonyairól szóló — örömmel jelentjük — teljesen megnyugtató jelentést. A lapunk szerkesztőségéhez intézett s alább közölt levelek egyhangulag konstatálják, hogy ez idő szerint városunk területén semmiféle ragályos betegség járvány alakjában nem lépett fel, valamint azt is, hogy a szóróvályósan mutatózó diphteria s vörheny eseteknek sincs nyugtalanító jellege. A hozzánk intézett levelekből azt a megnyugtató biztosítást is kiolvashatjuk, hogy úgy az egyes orvosok, mint a városi hatóság megteették a legmesszebb menő óvintézkedéseket s lelkiismeretesen ügyelnek, hogy e betegségek terjedése s járványvá váló elfajulása meggátoltassék.

Köszönettel és megnyugvással veszszük tudomásul s hálaival fogadja bizonynyal Ud-

varhely város közönsége is nagyrabecsült, tevékeny s önfeláldozó orvosaink, valamint a városi hatóság eléggé meg nem becsülhető gondoskodását és fáradozásait. De hogy a közegészségügyre irányuló legüdvösebb intézkedéseknek kellő sikere s kívánt eredménye legyen, a város minden lakójának vállvetve kell közreműködnie, s az óvintézkedések foganatosítását teljes buzgalommal kell támogatnia. Orvosaink egyhangulag ajánlják, hogy tartózkodjunk a városunk területén levő kutak egészségtelen, könnyen fertőző vizének ivásától, mert igen gyakori esetben itt rejlik éppen a járvány csirája. A ki csak teheti, a kinek csak módjában áll, (s ki ne tehetné, kinek nem áll módjában) ásványvizet igyék, mely nemcsak mint óvszer igen ajánlatos, de mint a szervezetre s egészségre jótékonyan ható gyógyszer is, kell, hogy minden családnál készletben legyen.

A ragályos betegségek elterjedésének másik factora a fertőzött területekkel s azok lakóival való érintkezés. Ezt minden körülmények között kerülni kell. Nem akarjuk e helyen ismételní azon okos, üdvös és megszívlelendő utasításokat, tanácsokat, melyek a hozzánk beküldött levelekben oly egyhangulag ki vannak emelve.

Csak egy körülményre akarjuk felhívni különösen egyrészt a szülőket, másrészt a városi hatóság figyelmét. A szülőket kérve kérjük, hogy az orvosok utasításait, parancsait a lehető legnagyobb lelkiismeretességgel s pontossággal teljesítsék, mert egyetlen, kicsinnek tetsző mulasztás, olyan szomorú következményeket s oly átkos hatásokat idézhet elő, hogy könnyen csapással,

végzetessé válhatik. Ez áll nemcsak a jelenre de a jövőre nézve is. — A városi hatóságot pedig kérjük, járjon el ezentul is a desinfi- cziálásnál a legnagyobb körültekintéssel és szigorral, hogy minden keletkező veszedelmet már csirájában el lehessen fojtani. És végül — minden kitelhető módon akadályozza meg a járványok a vidékről való behurczolását. Intézkedjék, hogy a fülükön ragályos betegségbe esett egyének otthon gyógykezeltesse s ne hozassanak a város falai közé. A behurczolásban rejlik a veszedelem másik, nem kevésbé termékeny csirája s ha ennek is sikerül gátat vetni, úgy Udvarhely minden polgára, anyák, apák és gyermekek nyugodtan hajthatják álmra fejeiket, abban a tudatban, hogy legdrágább kincsük, az egészség fölött, éber, lelkiismeretes szemek őrködnek.

Itt adjuk vezércikkünk kiegészítésül orvosaink tapasztalásának eredményeit, melyek összhangzóan szólva a közönség megnyugtatóra érdekes adatokat tartalmaznak.

Tekintetes főszerkesztő ur!

Becses felhívása folytán van szerencsém az Udvarhely városi egészségügyi viszonyokról véleményemet az alábbiakban tudomására hozni:

Városunkban jelenleg az egészségügyi viszonyok jónak mondhatók s többnyire csak az ezen évszakban előfordulni szokott enyhébb jellegű kórok lépnek föl. Fertőző (heveny) kórok eddigelő szóróvályósan fordultak ugyan elő, de járványossá egyik betegség sem fajult.

Az eddig fellépett r. toroklob, torokgyík, vörheny, kanyaró és hagymáz szóróvályós eseteinél tudomásom szerint a hatóság mindent megtett a ragályos betegség továbbterjedésének megakadályozására s hogy ezt t. i. az orvosrendőri intézkedéseket erőlyesen vitte keresztül, mutatja azon elért eredmény, hogy ezen heveny fertőző kórok

TÁRCSA.

A társadalom erkölcsi jelleme.

— Irta: Németh Sándor. —

Sokféle képen szoktak szólni korunkról, s így sokféle képen jellemzik a társadalmi életet is. Nevezik korunkat a találmányok korszakának, a haladás századának. Erkölcsi tekintetben azonban sokan nem szólnak kedvezőleg, mások meg éppen az emberi nemes érzület nyilvánulása idejének, a humanismus korszakának nevezik.

S bizonyos határokig ép úgy meg van amaz első, mint amaz utolsó állításnak létjogosultsága.

Hogy erkölcsi tekintetben sokan nem szólnak kedvezőleg a társadalmi életéről, annak alapoka ép úgy a társadalomban található fel, mint a hogy a kedvező itéleté. S most már az következik ebből, hogy mindkettőt hasonfoku itéletnek tartunk. De ez azonnal lehetetlennek tűnik fel, mi helyt személyre veszszük az itélet kiinduláspontját. A tagadó itélet azon cselekvényekben találja fel alapokát, mely cselekvények az anyém és tiéd közti összeütközések eredményei, s melyek a társadalomnak minden rétegében feltatálhatóak, a hol az egyéni szabadságról szó lehet. Ez az életnek a társasággal való tagadólago eljárása a létfenntartás érdekében. Ez küzdelem, végtelen harc, mely az embervilágban sem tagadhatja meg magát, ép oly kevéssé, mint a hogy az életre nem képes gyümölcsfa elpusztul a kemény hidegben, míg az életre képes edződik, s tovább is fenn marad. Vagy egyik gyümölcsfaj jobb, mint a másik, s az kiszorítja helyéből az utóbbit; s így tovább. Ez utóbbi létért való küzdelemhez csaknem teljesen hasonlítható a társadalmi létfenntartás küzdelme, mely

folyton foly és folyni fog, míg az ember társadalmi életet fog alkotni. Hogy folyton foly, azt nincs miért bizonyítani; hiszen a történelem eléggé taustítja ezt, midőn más és más társadalmi formákról beszél, pl. mikor előadja, hogy volt idő, mikor az asszonyoknak semmi döntő szerepe nem volt a társadalmi életben; s midőn szól a nő jogának későbbi elismeréséről, mely jog ma kétségbe ép nem vonható a civilizált társadalmi életben.

Itt is látható, hogy az erősebb, életre képebb társadalmi forma elnyomta az életre kevéssé képebb formát.

Van ennél szembevetőbb példája is ennek. A szorgalmas munkás többet szerez; s a nagy tudós a tudományt inkább műveli. A szorgalmas napszámos több bért kap, mint a henye. A jó minőségű termelés több keresetnek örvend, mint ugyan azon minőségű, de nem hasonfoku termelés. A szép nőnek több széptevője van, mint annak, ki kevesebb bájjal ékeskedik. Aférfi, ki ügyes a széptevésben, háttérbe szorítja azt, ki hallgatagsággal untatja a nőket, s így tovább... Ez alapon hát nem lehet, hogy erkölcsi tekintetben tagadólago itélet mondjunk, ez a társadalom természetű törvénye.

Vannak azonban a társadalmi életnek olyan jelenetei, melyek csakugyan jogossá teszik a társadalomról hozott, tagadólago itéletet.

Ilyen jelenetek a mások vagyonának jogtalan eltulajdonítása, ilyenek a rablások, rablógyilkosságok stb. Ezek is a létért való küzdelem sorába oszthatók. Mindazonáltal a civilizált társadalom ép fenntartása érdekében mindég ellenszert keresett, tiltó szabály felemelte ellenük. Törvényeket hozott korlátozásukra. Igyekezett társadalmi erkölcsi uton hatni a létért való küzdelem ily durva nyilvánulásának megakadályozására. S mert a társadalom, miut össze-tartó test szintén létfenntartására törekszik, s az

egyest embert — mely része a test-gépezetnek, s mely hasznos is, káros is lehet — igyekszik ellyaná tenni, a milyennek lenni kell, igyekszik pedig ható eszközök által: épen azért rosznak nem mondható, sőt étszínben fel nem tüntethető. Igaz, hogy vannak oly tünetei, melyek a társadalmat elő nem mozdítják, de nem is képezik ám létezését sem. Mert például a házasságtörés, hűtlenség meg vannak ugyan a társadalomban, s a társadalmi szoros együttélésnek ezek gyengülésére vannak; de aztán vajjon melyik nemes érzület fogja ezeket pártolni és létezését tüzni ki, vagy tekinteni?

A társadalom sem fogja ezt céljának tartani soha. Szóval a társadalmi életnek megvan a maga erkölcsi jelleme. S azért, mert vannak társadalmi tagadó tünevények, ép oly kevéssé mondható ki az egész társadalmi életre a tagadó itélet, mint a hogy nem mondható, hogy az ég mindig boros, azért, mert egyszer beborult. Megvan jelleme a társadalmi életnek. Daczára, hogy a műveltség fejlődésével az erkölcsi érzület némi tompultságát el kell ismernünk, a mi azt teszi, hogy a lelkiismeret tág, azaz, hogy a műveltség fejlődésével általában kevesebb tett felett mond roszaló itéletet, mint alsóbb foku műveltségi állapotban: mégis ez is csak viszonyos igazság; mert kisebb kör kevesebb tágabb kör és többféle viszony többféle tette és okosabb gondolkozásra készíteti az embert, s más-más irányban. S ennél fogva keletkezik a tág lelkiismeret. Pl. régebben a börtnek a megszögése a lelkiismeret vadját idézte elő ma, már nem, mert a munka megköveteli a régebben, ha tágabb, annál erősebb. Mert, harészét, De (görög) az észrevétlen lopás nem volt bűn, ma az. Mert, ha régen az emberekre is a legdurvább kínzásmódot használták, a lelkiismeret minden nagyobb felindulása nélkül, pl. embereket dobta állatok prédájául, királyok örömeinek betöltésére, ma már ezt a lelkiismeret meg nem engedheti.

(Folytatjuk.)

Megjelent az „ÉLET KÖNYVE” s még csak ma és holnap lehet előfizetni 2 koronával.

szórványos jellegüket megtartva járványossá nem válhattak.

Jelenleg tudomásom szerint, városunkban heveny fertőző, járványossá válható kóiban szenvedő beteg egy sincsen.

Székelly-Udvarhelyt, 1895. nov. 28.

Teljes tisztelettel: *Dr. Gerich.*

Tisztelt Barátom!

Ez idő szerint a város területén, ragályos betegség, járvány alakban nincs. — Szórványosan azonban (s ez nagy különbség!) az év folyamán állandóan 1-2 heti intervallummal, észlelhető, a roncsoló toroklob és torokgyík, a vörheny, kanyaró és hasi hagymáz.

Jelenleg a Kossuth-utcában, Martinovics tak. pénztárnoknál van egy gyógyuló félben levő enyhébb toroklob, ugyan e háznál e hó 15-én egy 4 éves fiu halt el toroklobban, — más háznál ity ragályos betegség nincs.

Van egy vörheny eset szintén a Kossuth-utcában, a beteg egyelőre veszélyen kívül van, azaz a heveny első időszaka lezajlott; a következők azonban még nem zárhatók ki.

Van egy fattyu himlő (báránymimlő) eset, e betegség veszélytelen, habár ott ragályos természetű, a beteg a városban van, jelenleg teljesen gyógyult, a fertőtlenítés el van rendezve.

A ragály elleni védekezésnél a fődolog az, hogy a beteggel való közvetlen és közvetett érintkezéstől óvja magát mindenki. — A lakosság a jelző táblával megjelölt fertőzött házakat kerülje. A fertőzött házból a gyermekek iskolába ne járjanak, a házbeliak a ragályt ne hurocolják. Erre a a törvény mindenkit kötelez, de mi sem mulasztjuk erre a feleket figyelmeztetni.

Sürgőzni kell, hogy a vidéken, az óvintéskedéseket tartsák be, mert mi e nélkül hiába védekezünk. Legtöbb esetben a ragálynak behurcolása a vidékről, kimutatható.

Mi a lehető leg- szigorúbban járunk el a ragályos betegségek körül s e szigor az eredményben látszik, hogy a ragálynak házról-házra terjedése nem mutatható ki, mert ugyis ólva megfojtjuk a betegséget fészkeiben, de e helyett azt tapasztaljuk, hogy a betegség inkább azoknál fordul elő, kiknek szülei a vidékiekkel gyakrabban érintkeznek, pl. Martinovics, ki valószínűleg a pénztárból vitte a ragályt gyermekeihez. — Itt sürgős a felszólás!

Végül kérek, hogy a közönség ne alármírozassék ok nélkül, forduljatok ez ügyben adatokért a rendőrséghez. — Itt minden időben a járvány-naplóból tiszta és biztos képet találtok a ragályos betegségekről.

Tisztelettel
— *Dr. Kassay, v. orvos.*

Igen tisztelt Barátom!

Leveledben feltett minden kérdésre sietek a legnagyobb készséggel válaszolni:

1. A kórházban egy könnyebb és egy egész súlyos hasi hagymázban (typhus abdominalis) szenvedő beteget gyógykezelek. — Mindkettő a város belterületéről lett beszállítva.

2. Ismereteink mai állása szerint a typhus bacillusai a talajviz által jutnak a szervezetbe. Ez októl, véleményem szerint, vagy ásványvíz, vagy teljesen jól tisztított kútvíz használható.

3. A hányásról e kérdés fel lett vetve, mindig — és most is csak azt mondhatom, hogy Udvarhelynek igen szerencsés fekvése van, tiszta jó légkör, de a talaj szennyezettsége miatt egészséges ivóvíze nincs. — E hiányt némileg pótolja a normoródi szénavas vasas víz, de az nem lévén közbős folyadék, egy életen át használva, alig hiszem, hogy ártalmas ne legyen. — E baj orvoslására feltétlenül szükségesnek s mindennél előbb valónak tartanám egy jó vízvezeték létesítését. — Más járványos betegségről nincs tudomásom, e miatt csak a gyógykezelésem alatt álló typhusról mondhat el véleményemet. Ha azonban szükségesnek látod szerény véleményemet, igen szívesen állok rendelkezésedre, más fertőző betegségekről is.

De talán jobb volna a közönséget mindig egy bizonyos betegség fellépése alkalmával tájékoztatni, mert legtöbb figyelmet a veszély jelenléte alkalmával tanusít.

Tiszteletem kifejezése mellett maradok barátod
Dr. Lengyel.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Felhívását kapva, a következőkről kívánom értesíteni.

Városunkban tudtommal még eddig járványos baj nem uralg. Szórványosan fordult elő egy családnál gége- és torok-diphtheria, hol az egyik gyermek azonnal elhalt, a másik már javult állapotban van; ezenkívül tudomásom van egy enyhe vörhenyről és egy báránymimlőről, ezek is már üdülő állapotban vannak.

Eddigi időjárásunk ugyan nagyon kedvező volt a ragályos bajok előidézésére és terjesztésére s annál nagyobb gond szükséges egy a családoknál mint az iskolákban.

Mindenek előtt legfőbb szükséges dolog lenne azon rendelkezést betartani szigorúan, hogy a falukról a ragályos bajokban szenvedő betegeket ne hozzák ide be gyógyításra, a mint most is gyakran megesik, mert így mindig újabb fonatát kapják a bajoknak.

A szülők és iskolák vezetői szigorúan ügyeljenek arra, hogy a még legenyhébb ragályos bajoknál is a beteg és ennek bír egészséges lakó társai csak orvosi igazolvány mellett mehessenek az iskolába.

maradt tisztelője

Dr. Mezey.

Kedves Barátom!

Városunkban néhány heveny fertőző betegség fordult elő, de az abban szenvedők is gyógyulóban vannak. E betegség csak szórványosan fordult elő.

A közönségnek azon helyeket kerülnie kell, hol ragályos betegek vannak. A beteg gyermek az orvosnak korán bejelentendő, hogy a zárlatot, azonnal meg lehessen tenni, s a népnek szívére kell kötni, hogy e zárlatot tartsa be pontosan. Az iskolákban a gyermekeket orvosi bizonyítvány nélkül ne fogadják be, mivel egyes hevenyfertőző betegségek 4-5 hétig tarthatnak s a ragály tovább terjeszthető; ép azért a ragályos beteg házáktól a gyermekek csak oly helyre bocsátandók, hol nincsenek gyermekek.

A ragályos betegségek terjesztésének megakadályozására legjobb óvszer a föltétlen tisztaság. Ép azért a jó ivóvíz elsőrendű szükséglet minden városban. A szennyvíz levezetésére csatornázással volna a város ellátandó. Elkerülhetetlenül szükség van üdülőterek berendezésére. Sétány és játszótérek fontos szerepet visznek a közegészségügy tekintetében.

Egyes kartársak állítása szerint a ragályos betegség a betegeknek községekből a városba való hozatalával terjesztetik. Ezen állításban mindenestre sok igaz van, s esetek fordulhatnak elő, de mit tegyen a szegény falusi nép, ha a körorvos községeit csak egyszer utazhatja be havonta. Oda kellene hatni az intéző köröknek, hogy a körorvosi kerületek szűkebbre vonassanak, hogy így az orvos hetenként legalább egyszer bejárhasa községeit s megtegye a szükséges intézkedéseket s akkor a falusiak nem lesznek kénytelenek a betegeket a városba hozni.

Végül kijelentem, hogy városunk közegészségügyi viszonyai szemben más városokkal kedvezőknek mondhatók.

Igaz híved
Dr. Ráczkóczy Sámuel.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Folyó hó 20-án kelt becses megkeresése folytán, van szerencsém értesíteni, hogy a város közegészségügyi viszonyai e hó 14 napi időszakról hozzászereztem hivatalos adatok szerint elég kedvezők. A hónap első felében előfordult a roncsoló toroklob 2 gyermeknél, kik közül 1 meghalt 1 ápolás alatt marad és a vörheny lépett fel egy gyermeknél, ki szintén ápolás alatt maradt. Ezekből tehát látható, hogy közelebről jelen ideig valamely járvány még nem volt a városban. A szórványos ragályos eseteknél pedig mihelyt a rendőrség tudomására jutna, a megfelelő vízrendszabályok, azonnal alkalmazásba vétetnek s így a legtöbb esetben kikerüli és a további ragályozásnak gátot vetni.

A ragályos betegségeknek első esetei beempésztetnek igen gyakran a szomszéd községekből is közlekedés folytán, a mit kellőképpen ellenőrizni és megakadályozni, egyfelől az illető családok lelkiismeretlensége, másfelől pedig a községi előjárás erélytelensége és közönyössége miatt teljes lehetetlenség.

Kétséget nem szenved, hogy mint mindenütt úgy városunk közegészségügyi viszonyainak javítására és a köztisztaságra való felügyelet egyik legfőbb tényező; egy másik nem kevésbé fontos tényező lenne a városnak jó ivóvízzel való ellátása. A tekintetes tanár urak.

Székelly-Udvarhelyen, 1895. nov. 20-án.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabadi.

Ime a tapasztalatok eredményei, melyek azt hiszem kedvező színben tüntetik föl városunk közegészségügyi állapotát. Orvosaink tanácsait jó volna, ha a közönség megszívlelné s azok értelmében járna el, mert akkor még szerencsésebb helyzetet lehetne elérni e tekintetben is.

Levelezés.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

A „Székelly-Udvarhely“ 47-ik száma külön félék rovatában »Muzsna anyakönyvi hivatali helyiség nélkül« czim alatt megjelent közlemény folytán, tisztelettel kérem fel, hogy alábbi helyreigazító soraimnak helyet adni sziveskedjék.

A közleményt az ev. ref. kebli tanács észrevétel nélkül nem hagyhatja, mert ki tudja minő indokból tétetvén, a dolgot nem ismerőket olyan itélethozatalra vezetheti, mi a kebli tanácsra nézve sértő lehet. A tény nem úgy van, mint ott elő van adva. A czim már maga nem felel meg a valóságnak, mivel az anyakönyvvezető jelen hó 18-án d. e. 10 órakor tanuk előtt mondotta, hogy még lakásán van a hivatalos helyiség s ő maga sem indult állandó hivatalos helyiség keresésére, azt a községi előjárás csak e hó 17-én este végezte el; tehát volt ideiglenes hivatalos helyiség, csak állandó nem.

Az sem felel meg a valóságnak, hogy a kebli tanács megtiltotta az állami anyakönyvvezetőnek, hogy lakásán állami anyakönyvet vezethessen, elrendelte volna, hogy minden anyakönyvi irómant lakásáról eltávolítsa; mivel csak czimtábla levételét rendelte meg a kebli tanács az é n e k v e z é r i l a k á s r ó l (jegyzőkönyvében látható). Ez maga a tény.

S minthogy a kebli tanács 1894. október 1-én a vall. és közokt. miniszter ur ő nagyméltósága által is jóváhagyott szerződés pontja szerint az állami tanítónak mint é n e k v e z é r u e k a d t a t l a k á s u l a k á n t o r i l a k o t, tulajdonjoga fenntartásával; s minthogy az é n e k v e z é r a k e b l i t a n á c s h i v e, t u d t a é s b e l e e g y e z é s e n é l k ü l — bizonyos összeg kikötése mellett — a községgel szerződésre lépett, hogy lakásán lesz az állami anyakönyvvezető hivatalos helyiség: ezen indokból kiindulva és saját jogának védelmezése érdekében teszi intézkedését a kebli tanács — nem engedhetvén, hogy a polgári község, vagy az állam, az egyház tulajdonát képező ingatlanba tegye kezét megkérdezés és beleegyezés nélkül — és nem az egyházipolitikai érvényességekkel szemben való izgatás tekintetéből — a mi velünk protestánsokkal nem fér össze. A kebli tanács joga miként alapítottatik meg ez ügyben (a közlés szerint) nem kutatom, hogy a megtorlás miért és minő lesz, nyugodtan várom be, minthogy — mint közöltek — a kellő jelentés nyomban meg is tétetett.

Muzsna, 1895. novemb. 18.

A kebli tanács nevében:

Darvay Lajos,
ref. pap.

KÜLÖNFELÉK.

Tekintettel a Budvárán felállítandó millenáris emlékoszlop érdekében megindult mozgalomra, lapunk állandó rovatot nyit s a befolyt adományokat hétről-hétre nyújtázza.

Ujabbán beküldte 144. sz. gyűjtő-ívét Szabó Gyula Békés Gyuláról 3 frt 50 kr tartalommal. Főösszeg: 2656 frt 33 kr.

— **Eljegyzés.** Vajda Emil dr. m. kir. állami főreálisk. r. tanár, lapunk felelős szerkesztője, tegnap váltott jegyet Reichner Alfréd, M. Tordamegyei földbirtokos leányával, Gabriella kisasszonnyal.

— **Kinevezés.** A helybeli mérnöki hivatal főnökét, Ferenczy Endrét, főmérnöké és Hoffmann Sándor mérnököt pedig magasabb fizetési osztályba léptették elő. Gratulálunk.

— **Választás.** A lemondás folytán megüresedett alkapitányi állást, a mult héten töltötték be, midőn egyhangulag, Feleky Pált választották meg. Gratulálunk.

— **Kérelem.** A karácsonyi ünnepekre megjelenő számunk mellékletébe már többen küldöttek dolgozatokat. Kérjük ujjlag szives jóakaróinkat, munkáikat, küldjék be idején dolgozataikat, hogy az anyag rendezhető legyen.

— **Nőegyleti gyűlés.** A helybeli jótékony nőegyesület választmánya ma d. u. 2 órakor gyűlést tart, melynek nevezetesebb tárgyai: a) a karácsonyi segélyek kiosztása idejének meghatározása; b) szegény tanulók fölruházása; c) segélyezési kérések tárgyalása; d) lehető indítványok tárgyalása.

— **Nőegyleti fillér.** A f. hó 27-én tartott fillérestély, melyet Solymossy nővérek s Molnár Károly koll. tanár rendeztek, szépen sikerült. Nagy számú intelligens közönség volt jelen és a fillérekből 18 frt gyűlt össze. Az érdekes műsor a következő volt: Steinburg Victorine Váradi Antal »Judás«-át szavalt mély érzéssel, hatatosan interpretálva a költemény szépségeit. Török Bódog kellemes, behizelgő baritonjával bilincselte le a közönséget s aratott sűrű tapsokat s ujjrázást. Sebcsi Arthur Arany »Honvéd özvegye« cz. költeményét adta elő igen ügyesen. Végül Török László játszott czimbalmon néhány édesb magyar népdalt zajos tetszés mellett.

— **Halálozás.** Gyarmathy Ferencz ügyvédet súlyos csapás érte, mert leánya Katalin, férjzett Gánóczy Béláné, életének 27-ik, házasságának 3-ik évében, hosszas szenvedés után, nov. 25-én, Felvinczen meghalt. A megboldogultnak hült tetemeit 27-én, d. u. a vasuti állomásról, helyezték örök nyugalomra, a helybeli ev. ref. egyház temetőjébe.

— **Nem**
közönség kö
Budapest szá
a mostoha id
látogatják a k
ügyes, tetsze
adásait. Hjal
nagyon meleg

— **Iparos**
fillérestély
nagy termébe
hogy az ipar
szépen pártó
A műsor is é
revez magánj
János fotolva
zönség; Soó
érzéssel s mé
l. a. a »Bajn
hatással szá
ugyszintén B
2-iki fillérest
nak Kassay
Fischer Fer
játsszani. Reu
Anna k. a. Pa

— **Kasz**
szombaton l
összejövetele
figyelmébe, t
mulathat vá
olcsón és jól
gondoljuk m
kaszinói vend
sek, mennyi
vendéglő von
vetnünk kell
akkor azt mo
kaszinói vend
hova-tovább
dégglő. Csaku
nap a néhai t
havonkiut ke
senki sem étk
galtak a kasz
szinóba sem je
rűlmények kö
Azt tartjuk
sem étkezik;
nyan jelenleg
jövédelmé sir
ből ő sem kép
vendéglőt be
választmány
nőnkat, hogy
tesse be ma
tagjai óhajjt
legalább hav
jelenjenek m
hasznót a ve
h ó r ó l h ó

— **Millé**
kiállításnak
del megismer
haladásunkat
fiat is, kik ed
m. kir. állat
vállalatot léte
azon czéltől,
könnyen és
vállalat mód
lyának, hogy
éves állami
kötött nagys
megtekinthe
árával tulság
zást Budapest
kodás alatti
felette mérsé
takaritható f
tott részletek
vezet szerint
lomásáról a
nati jegygye
mezést, szora
kapni, sőt ez
tosítva lesz.
sal fizet 14
frtot, 5 napé
személyjegy
16 frtot, 20
ha III. osztály
9 frt 20 krt,
krt fizet. A k
forduljon e l
tudakozónak

— **A hó**
az ottani óvó
tar következ
és maga alá
egyik szörny
sérült. A szel

— **Nemzeti színészet.** Monory színtársulata a közönség közepes pártfogása mellett játszik a Budapest szálló nagytermében. Ha nem csalódnak a mostoha időjárás oka annak, hogy oly kevesen látogatják a különben pártfogásra érdemes társulat ügyes, tetszetős, a helyi igényeknek megfelelő előadásait. Hjab, télen nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van, soha sincsen jó idő s.b.

— **Iparos önképzőkori fillérestély.** A nov. 25 iki fillérestély is sikeresen folyt le az önképzőkör nagy termében. Valóban örömmel kell jelezniük, hogy az iparos közönség ez érdekes estélyeket szépen pártolja, mi mindezt dicséretére válik. A műsor is érdekesen volt összeállítva. Karl Ferencz magánjelenetet adott elő igen ügyesen; Biró János fölolvását nagy érdekléssel hallgatta a közönség; Soó Mariska k. a. a honszeretetről igazi érzéssel s mély bensőséggel szavalt; Veress Nelli k. a. a »Bajnok bncsuja« cz. költeményt szintén hatással szavaltva s élénk tapsokban részesült; ugyintén Bálint Ferencz szép szavallata. A decz. 2-iki fillérestélynek is gazdag a műsora: Szavalnak Kassay Póli k. a. és Mészáros Zoltán; felolvassza Fischer Ferencz. Bucsi I. k. a. czimbalmón fog játszani. Rendezők: Pásztor Juliska k. a., Jakab Anna k. a. Papp Albert és Köszner József.

— **Kaszinói társasestély.** Folyó hó 7-én, azaz szombaton lesz a deczemberi társasestély. Eme összejövetele azért ajánljuk a kaszinói tagok figyelmébe, mert havonkint egyedül ezen estélyen multhat városunk intelligens osztálya együtt olesón és jól. Ha visszatekintünk a múltba és átgondoljuk milyen körülmények között létesült a kaszinói vendéglő; milyen fenneh hirdették egyesek, mennyire szükséges az; mennyire fogja a vendéglő vonzani a kaszinói tagokat: szinte nevetnünk kell és teljes igazat adunk azoknak, kik akkor azt moudták, hogy mint mindent, úgy a kaszinói vendéglőt is feltörik karolni eleinte, de hova-tovább leohad a kedv és megbukik a vendéglő. Csakugyan a vendéglői intézmény ma holnap a néhai névre tesz szert. A kaszinói estélyekre havonkint kevesebben jönnek össze; a kaszinóban senki sem étkezik; sőt azok, kik legjobban nyargaltak a kaszinói vendéglő létesítésén, még a kaszinóba sem járnak. Az a kérdés, vajjon ilyen körülmények között szükséges-e a kaszinói vendéglő? Azt tartjuk nem. Először azért, mert ott senki sem étkezik; másodsor az estélyeken csak néhányan jelennek meg; harmadsor, ha egy krajczár jövedelme sines a vendéglősnöknek, mivel levegőből ő sem képes megélni: legjobb lenne a kaszinói vendéglőt bezárni. Beszélje meg ezen állapotot a választmány és nehegy az a szegény érje kaszinónkat, hogy a vendéglősnő beadja a kulcsot, szüntesse be maga a vendéglőt. Ha pedig a kaszinó tagjai óhajják, hogy vendéglő legyen; akkor legalább havonkint egyszer a kaszinói estélyen jelenjenek meg tömegesen és ilyenkor hozzanak hasznót a vendéglősnöknek, hogy annak a megélése h ó r ó l h ó r a b i z t o s i t t a s s é k

— **Millennium.** A magyarországi millenniumi kiállításnak nem csak az a célja, hogy a külfölddel megismertessük hazánk fővárosát és ezredéves haladásunkat, hanem odavarázsoljuk hazánk azon fiait is, kik eddig Bpestet nem látták. Bpsten a m. kir. államvasutak menetjegyjelöltéje, utazási vállalatot létesített, a kormány pártfogása mellett, azon célból, hogy a szegényebb sorsban levők is könnyen és olesón megnézhesék a kiállítást. A vállalat módot nyújt a társadalom minden osztályának, hogy az 1896. évben megtartandó ezer éves állami lételünk ünnepélyességeivel egybekötött nagyszabású millenniumi országos kiállítást megnézhesék a nélkül, hogy ezen költségek árával túlságosan megterheltessenek, mert az utazást Budapestre és vissza, a Budapestben tartózkodás alatti teljes ellátást, szórakoztatást, sat. at. felette mérsékelt díjszabás mellett, könnyen megtekinthető fillérekkel és tetszésük szerint beosztott részletekben már most biztosíthatják. A tervezet szerint a ki a m. kir. államvasutak hároméves állomásáról a XIV. zónával II. osztályú gyorsvonati jeggyel akar utazni, Budapestben lakást, élelmezést, szórakoztatási- és közlekedési jegyet akar kapni, sőt ezer koronáig még baleset ellen is biztosítva lesz, mindezekért két napi ott tartózkodással fizet 14 frtot; 3 napért 20 frtot; 4 napért 26 frtot, 5 napért 32 frt és 50 krt. Ha a II. osztályú személyjeggyel akar utazni, akkor 11 frt 70 krt, 16 frtot, 20 frt 30 krt, 24 frt 70 krt fizet. Végre ha III. osztályú személyjeggyel akar utazni, akkor 9 frt 20 krt, 12 frt 70 krt, 16 frt 50 krt, 20 frt 70 krt fizet. A ki e tárgyban bővebbet tudni akar, az forduljon e lap kiadójához, Betegh Pálhoz, ki a tudakozónak kimerítő felvilágosítással szolgál.

— **A hóvizatar áldozatai.** Sepsí-Szt-Györgyön, az ottani óvónképző intézetben, az óriási hóvizatar következtében, nov. 23 án egy szin összedült és maga alá temetett hét növendéket, kik közül egyik szörnyet halt, a többi pedig súlyosan megsérült. A szerencsétlenül járt növendékek között

van Simó Irma is városunkból, ki fején zuzódást szeuvedett!

— **Jubiláris közgyűlés.** Az erdővidéki tanítóegyesület decz. 16-án Baróthon, az állami polgári finiskola helyiségében d. e. 9 órakor, fenállásának 25 éves évfordulója alkalmából jubiláris közgyűlést tart. A közgyűlést közebbé követi.

— **Törv.-hatósági bizottsági tagok a székelykereszturi kerületben.** Br. Gamerra Oszár főszolgabíró vezetése mellett a kereszturi kerületben egész rendben folyt le a m. biz. tagok választása. Az eredmény a következő: 1) A kereszturi kerületben ifj. Horváth Károly, Nagy S. Ferencz. 2) A nagygalambfalviban Török Bódog. 3) Az ujszékelyiben Fazakas Dénes. 4) A kis-solyosiban Jakabházi Gábor. 5) A ravaiban dr. Demeter Lőrincz és Szent Károly. 6) A körispatakiban Nagy Ferencz és Ádám Dénes. 7) Az etédi kerületben Farkas László. 8) A tordátfalviban Gombos Sámuel gymnasiumi tanár.

— **Hasznos házi eszköz.** Városunkban van Lakatos Lajos szabadkai lakos (a »Bárány« vendéglőben), ki igen könnyen kezelhető, olesó és igen hasznos kézi fecskendőket árul, különösen kertitöntözésre, permetezésre igen alkalmas és tűzseleknél is nagy hasznót tehető eszköz ez. A vizet 8-10 méter magas- és távoltságba szórja el. Darabonként 2 frt 50 krért adja e czélszerű fecskendőket. Előttünk bemutatta és czélszerűségéről mi is meggyőződünk. A helyi önk. tüzoltó-egylet főparancsnoka is ajánlatba hozta megvételre városunk polgármesterének.

— **RÖVID HIREK. A királyné utja.** A királyné Cap-iz.-Martinba utazott a múlt héten. — **A királyné és a millennium.** A királyné, a millenniumi kiállítás alatt májusban egy budapesti udvari estén részt fog venni és a kiállítás későbbi időszakában pedig 3-4 hetet fog szánni arra, hogy a kiállítást megnézhesse. — **Képviselőház.** A múlt héten befejezték az általános költségvetési vitát és megkezdették a költségvetés részletes tárgyalását. — **Nők az egyetemen.** A király, Wlassics közoktatásügyi miniszter javaslatára, megengedte, hogy jövőre nők is látogathassák az egyetemet, ha erre a közoktatásügyi minisztertől engedélyt nyertek. Az egyetemen orvosi, gyógyszerészeti és tanári pályára nyerhetnek képzést. Az érettségi vizsgát magán uton teszik le. A felsőbb leányiskolában, ha több növendék jelentkezik, a miniszter latin tanfolyamot engedélyezhet.

HIVATALOS RÉSZ.

(Másolat.) Magyar királyi belügyminiszter. 936827. sz., VI—a. Korrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur f. évi október hó 24-én 31581. sz. a. kelt átiratában arról értesít, hogy keleti Galicziának Tarnopol és Trembowia kerületeit, melyeknek számos községében cholera-esetek, habár csak szorványosan is, fordultak elő, cholera-fészkeknek nyilvánította. Felhívom azért a törvényhatóságot, hogy gondoskodjék arról, miszerint Galicziának nevezett kerületeiből a törvényhatóság területére érkezett utazók tovább utazásukban és személyes szabadságukban való háborgatás nélkül, a cholera-fészkeknek nyilvánított helyről való távozásuktól számított 5 napig orvosi megfigyelés alatt tartásának; ez utazók podgyászai és a cholera fertőzött területéről érkező áruneműek az 1894. évi IX-ik t.-czikkben beiktatott drezdai egyezmény I-ső mellékletének IV. és V. czimeiben foglalt rendelkezéseknek megfelelő álbánásban részesíttessenek. Figyelmeztetem a törvényhatóságot, hogy a személy- és áruforgalom másnemű korlátozásától szigoruan tartózkodjék, másrészt miután az eddigi tapasztalatok kétségtelenül bebizonyították, hogy a szegényebb sorsú lakosság rossz táplálkozási és lakásviszonyai képezik a cholera legveszedelmesebb talaját, felhívom a törvényhatóságot, hogy ezeket fokozott figyelemmel kísérje s a mennyiben oly hiányokat észlelne, melyek ha áldozatok árán is, gyorsan elháríthatók, saját hatáskörében tegye meg a kellő intézkedéseket s esetleg előforduló nagyobb mérvű bajok és mulasztásokról hozzám sürgősen jelentést tegyen. A f. év aug. 29. 76158. sz. a. kiocsátott rendeletem pontos betartását a törvényhatóságnak ismételtlen szigorú kötelességévé teszem. Tájékoztatom értesítem a törvényhatóságot, hogy a most cholera fészkeknek nyilvánított kerületekhez következő községek tartoznak: Tarnopol kerületben: Brawarow, Bialoskórka, Czartorya, Grabowicz, Kanopkówa, Kozówa, Kózywki, Ladyczyn, Luczka, Luka, Wielka, Mikuliniec, Myszkowicze, Nastasów, Proszowa, Skomorochy, Smolanka, Szeszczyn, Wola Mazowiecka, Zastowie, Bajkowiec, Berezowica, Wielka, Biala, Bozkó, Wielkié, Bucniow, Cebrow, Chadaczków-Maly, Chadaczków Wielki, Czernierkow, Czernielow, Mazowiecki, Czernielow Ruski, Czolhausz, cyczna, Czystilow, Denyzow, Dilkowec, Dolzauka Damomorocz, Draganowka, Dubowce, Dyczkow Hladki, Hluboczek Wielki, Horodyszczce Ithrowice,

Isipowce, Iwaczów, Dolny, Iwaczow Gorny, Jankowce, Janowka, Kipiaczka, Kokutkowce, Kostantynowka, Krasowka, Kupezcine, Kurniki, Szlacheienieckie, Kurowce, Kutkowce, Lozowa, Malaszowce, Mszanica, Nosowce, Obarzance, Ostrow, Petrykow, Pleszkowce, Plotycz, Poczapince, Pokropiwna, Proniatyn, Romanczoka, Rusianowka, Seredince, Smykowce, Steeknikwec, Stupky, Szlohcince, Tarnopol, Toustolnw, Worobijowka, Zabrojki, Zagrobela, Zarudzic, Zascion a Trembowla kerületben: Budzanow, Jassow, Kobylowloki, Laskowce, Mlyniska, Mogielnica, Romanowka, Skomorocz, Slobowka, Janowka, Wierzbowicz, Bernadowka, Boryczowka, Brykula Nowa, Brykula Stara, Chmielowka, Darachow, Dereniowka, Dolke, Hleszezawa, Humniska, Ilawcze, Iwannoka, Krowinka, Loszoiow, Malow, Naluzce, Ostrowczik, Pantalyoka, Plebanowka, Podgorzany, Podhajcziky, Ruzdwiary, Semenow, Strusow, Struekowka, Slobodka és Oledry Tintkow, Trembowla, Trembowelska Wolica, Warwaryncz, Zalowie, Zascinocz, Zadruse, Zubow.

Budapesten, 1895. okt. 31. Perczel s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától. 22666—95. alisp. sz. Valamennyi község előjáráságnak. Keleti Galicziának Tarnopol és Trembowla kerületeinek több községben fellépett cholerajárvány behurcolása ellen teendő óvintézkedések czéljából belügyminiszter ur ő nagyméltósága által idei 93627. VI—a. sz. a. kiadott korrendeletet másolatban tudomásvétel és megfelelő alkalmazkodás végett megküldöm. Székely-Udvarhely, 1895. évi nov. 15-én. Alispán helyett: Jakab Gyula, főjegyző

Sz. 23129—1895. alisp. Udvarhelyvármegye alispánjától. Valamennyi község előjáráságnak és Székely-Udvarhely város polgármesterének. Azonali közzététel és a baromutlevél kezelőkkel való közlés végett értesítom, hogy a cs. és kir. közös belügyminiszter folyó évi nov. hó 2-án, 44515—9 szám alatt kelt értesítése szerint a német osztrák kormány a szarvas-marháknak Németországba való bevitelét a ragadós tüdőlob esetleges behurcolásának veszélye miatt az időszerű Magyarországot következő törvényhatóságaiól tilalmazza: Arva-, Bars-, Szepes-, Liptó-, Nyitra-, Trencsen- és Pozsonyvármegyékből. Egyuttal megjegyzem, hogy oly törvényhatóság területéről, melynek területén csak egy községben is ragadós tüdőlob megállapított, vagy uralkodik, a miről a szakértők a nekik hetenként megküldött »Allatgészségügyi értesítő« illető rovatából mindig hiteles tájékoztatást meríthetnek, szarvasmarhát Németországba szállítani feltétlenül tilos, tekintet nélkül arra, hogy az illető törvényhatóság neve a német kormány által időnként közzétett kimutatásban már felvételre került-e? Székely-Udvarhely, 1895. november 19-én. Ugron, alispán.

83695. sz., III. fő. Rendelet valamennyi törvényhatóságnak. A sertésvész megállapítása körül a f. évi jun. 1-én 36500. sz. a. kiadott itteni korrendelet alapján fennálló eljárás módosítása ügyében. A hivatkozott korrendelet vonatkozó részeit következően módosítom, ugyanis: 1. A 2. §. akként módosul, hogy a sertésvész gyanujának az első foku hatóság által a földmívelésügyi miniszterhez való távirati jelentése ezután mellőzendő lesz és így az első foku hatóság az esetről csakis a hatósági állatorvost értesíti, kivel azután a 3. §. értelmében eljár. 2. A 4. §. helyett a következő rendelkezés lép életbe: Ha az állatorvos a megtartott vizsgálat alapján a sertésvész gyanuját állapította meg, az első foku hatóság azonnal értesíti az állami állatorvost, a ki a helyszínén haladéktalanul megjelen s ha vizsgálata a jelzett gyanut megerősíti, de nem volna elhullott sertés, melynek szervei a vizsgálatra alkalmasak, úgy a gyanus sertések közül a tapasztalt kórra nézve legjellegzetesebb tüneteket mutató darabot szabályszerű becslési eljárás után leszuratja és boncolás útján a kórismét megállapítja. Ha a hatósági állatorvos sem a sertésvész gyanuját, sem egyéb ragadós betegséget nem konstatait, erről szóló irásos jelentését az elsőfoku hatóság az állami állatorvosnak betekintés végett mielőbb küldje meg. Az állami állatorvos azon esetben, ha a kóros szervek vizsgálata alapján a sertésvészt egészen határozottan meg nem állapíthatta és illetve az eljáró hatósági állatorvos, azon esetben, ha az állami állatorvos a sertésvészgyanú megvizsgálása és a kór megállapítása czéljából a helyszínén való megjelenésben akadályozva van, a kórra nézve legjellegzetesebb elváltozásokat mutató s vizsgálatra még alkalmas friss szerveket, személyesen felügyelve a gondos csomagolásra és hivatalos pecséttel lezárva, a kórisme felülvizsgálása végett Budapestre, a kir. állatorvosi akadémiához küldi, kellő gondot fordítván arra is, hogy a küldeményen a származási hely (tehát az illető vármegye, járás és község neve és esetleg a község határában fekvő puszta, illetve az udvar) pontosan meg legyen jelölve. Az állatorvosi akadémiára illetékes szak-

tanára a felülvizsgálatot azonnal teljesítvén, az eredményt az elsőfokú hatósággal és az állami állatorvossal táviratilag közli, egyúttal pedig a vezetése alatt álló miniszteriumhoz írásosan bejelenti. Ha az állami állatorvos, vagy az állatorvosi akadémia a sertésvész jelenlétét állapítja meg, az elsőfokú hatóság az állami állatorvossal egyetértéssel intézkedik az iránt, hogy a 36.500. számú körrendelet első §-ában előírt s már a gyanyu esetén azonnal alkalmazott zárlati intézkedések a vészes község összes sertéseire szigorúan fentartassanak és illetve a f. évi október 4-én 72132. sz. rendeletben előírt forgalmi korlátozások a fertőzött községgel határos községekre is érvényesítenek mindaddig, míg a járvány megszűnése után a zárlatfeloldás megtörténik. Ha az állami állatorvos a sertésvést egészen határozottan megállapította, ezt hozzám táviratilag azonnal bejelenti. Ha pedig nem ugyan sertésvész, de más ragadós betegség (orbáncz, vagy körömfájás) konstatacióval, az ez ellen előírt intézkedések foganatosítandók; ellenben, ha ragadós betegség nem állapított meg, akkor az 1. §. értelmében alkalmazott intézkedést hatályon kívül kell helyezni. 3. Az 5. §. helyett a következő rendelkezés lép életbe: A helyszínen megtartott beható vizsgálat eredményéről az elsőfokú hatóság, a közreműködött állatorvossal egyetértéssel, a másodfokú hatósághoz mielőbb jelentést tesz, melyben a netán felmerült kártalanítási igénynek határozatilag miként történt elbírálását is jelezni kell. 4. A 7. §. helyett a következő intézkedés lép életbe: A sertésvész megállapításáról a másodfokú hatóság hozzám haladéktalanul jelentést tesz a felvétel jegyzőkönyv s a netaláni becsült jegyzőkönyv s erre vonatkozó határozat kíséretében, — a hatósági állatorvos által a vész állásáról 8 naponként szerkesztendő járványtáblákat az állami állatorvoshoz betekintés végett átküldi, végül pedig a vész megszűnté után az állami állatorvos közbenjöttével eszközölt zárlatfeloldásról szóló jegyzőkönyvet hozzám késedelem nélkül bemutatja. Budapest, 1895. évi november hó 8-án. Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

Udvarhely-vármegye alispánjától. Szám: 23691—1895, alisp. Valamennyi község előjáróságának és Székely-Udvarhely polgármesterének. A földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak 33695. sz. a. rendeletét azonnali közzététel végett közlöm. Sz.-Udvarhelyt, 1895. nov. 20. Ugron, alispán.

HIRDETÉSEK.

!!! Már megjött az ideje, hogy mindenkiaközül legelőször alkalmi ajándékokról és főleg névjegyéről gondoskodjék. A legolcsóbb és legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék egy díszes doboz finom levélpapír borítékkal, vagy egy csinos (100 drb névjegyvet tartalmazó) névjegydoboz, 100 darab borítékkal. — 100 darab névjegy közönséges dobozban 40 krtól fölfelé; igen csinos és elegáns dobozban, finomabb papíron, 90 krtól fölfelé.

!!! Már megjött a legújabb jegybetűk s így a legkényesebb igényeket is képesek vagyunk kielégíteni névjegyek-, meghívó- és eljegyzési jelentésekben. Az új betűkkel készített minták szíves megtekintésére felhívom a m. t. közönséget, melyek üzletben mindig rendelkezésre állnak.

!!! Már megjött egy teljesen új amerikai gyors sajtó, melynek segítségével nyomtatás látszata nélkül, a lytographiai nyomáshoz a családiaság hasonló kiállítású munkákat kártyapapírra a leggyorsabban készíthet.

!!! Már megjött a m. kir. államasutak menetjegy-irodája által létesített »Millennium« utazási és ellátási vállalat tervezete az 1896. évi ezredéves országos kiállítás látogatók számára, melynek Udvarhely-vármegye részére központi képviselőt elvállaltat s mindenkinek díjtalanul szolgálok felvilágosítással.

!!! Már megjött az unalmas téli esték és a zenekedvelőknek módjában áll az üzletben levő legújabb zeneművek dus raktárából kedvük szerinti darabokat válogatni és idejüket élvezettel eltölteni. Egyúttal alkalmi ajándéknak is igen czélszerű a zenemű.

!!! Már megjött a »Sirius-golyó« petroleum világításához, melylyel 50% petroleum megtakarítás érhető el, reudes használat mellett. Szép fehér, erősen ragyogó fényt idéz elő. Kapható nagyban nálam és kicsinyben Steinburg Ottó kereskedésében s minden helybeli nagyobb kereskedésben. 1 doboz (1 havi használatra 7 golyóval) 48 kr., — egyes darab (4—6 napi használatra) 7 kr.

!!! Már megjött az utolsó nap, a melyen egy forinttal még elő lehet fizetni a Derzsi „Élet könyvé”-re Decz. 2-án tul 1 frt 50 kr.

!!! Már megjött az ideje, hogy mindenki meggyőződjék a felől, miszerint nálam minden nyomtatvány és irodai szer szükségletét a legolcsóbban szerezheti be.

Magamat a m. t. közönség eddigi jóindulataiba ajánlva, vagyok Székely-Udvarhelyen, 1895. nov. hóban kész szolgálattal

B e t e g h P á l .

Szám 2803. tlkvi. 895.

Arverési hirdelmény.

Az oklándi kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Udvarhelymegyei takarékpénztár végrehajtható Barabás Aron végrehajtás szennvedő elleni 560 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében, utó ajánlat következtében az oklándi kir. járásbíró területén lévő, Karácsonyfalva község határában fekvő a karácsonyfalvi 17. sz. tlkvb. foglalt 1186. hr. számú ingatlanra 111 frt 17 kr a 3431. hr. sz. ingatlanra 33 frt 01 kr, a karácsonyfalvi 509. számú tlkvb. foglalt 5536. és 6424. hr. sz. ingatlanokra együttesen 192 frt 01 kr kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi deczember hó 20 ik napján délelőtt 10 órakor. az oklándi kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 11 frt 12 kr 3 frt 30 kr és 19 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság.

H. Oklánd, 1895. november 15-én.

Gidófalvy, kir aljbíró.

Sz. 5006—895. tlkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy udvarhelymegyei takarékpénztár végrehajtható Mester Károlyné szül. Bálint Hermina végrehajtást szennvedő ellen 280 frt s járuléki kielégítése végett, ezen kir. törvényszék területéhez tartozó parajdi 270 tlkvb. Bálint Hermina Mester Károlyné nevére írt A + 5824 hrsz. 2 frt. 1911 hrsz. 1 frt, a parajdi 726. sz. tlkvb. ugyanannak nevére írt 334/2, 334 1/2, 336 hrsz. beltelek, udvarkert 448 frt, 814/2, 812/3 hrsz. 2 frt, 1099/2 hrsz. 2 frt, 1131/2, 1132/2 hrsz. 14 frt, 1834/2, 1878/2, 1879/2 hrsz. 8 frt, 2551 hrsz. 7 frt, 3141/3, 3142/2 hrsz. 4 frt, 3162, 3163. hrsz. 2 frt, 3802/2, 3803/2 hrsz. 7 frt, 4528 hrsz. 11 frt, 4969, 4962 10 frt, 4960 hrsz. 9 frt, 4989/2, 4991 1/2 1 frt, 5199/2 4 frt, 5796/1 6 frt, 6155/2 3 frt, 6325/3 1 frt, mely ö-szegek egyszersmind kiküldési ár is 1895. deczember hó 18-ik napján d. e. 9 órakor Parajdi község házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfognak adni. A venni szándékozik a becsárának 10% készpénzben vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt, ezen kir. telekkönyvi hatóságtól megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság. Székely-Udvarhelyt, 1895. november 15-én.

Györfy Titusz, kir. törvényszéki egyes bíró.

Táncztanítási jelentés!

Alattirt van szerencsém a tisztelt szülők, a tanítézetek vezetőinek és a n. érd. közönségnek becses tudomá-ára hozni, hogy folyó 1895. évi deczember hó 3-dikától kezdődőleg egy a mai kor színvonalán álló és bármily magas igényeknek megfelelő táncztanfolyamot nyitok. A hol tanítani fogom, a következő kör- és társastánczokat, a legújabb és legkönnyebben fölfogható tanmódszerint.

A tanítandó kör- és társas tánczok. Lassu magyar csárdás. Mazur polka. Rezgő polka. Nobles polka. Gyors polka. Strascsh polka. Keringő. Mennett keringő (ujdonság). Fr.

Négyes. Társalgó (új magyar társas táncz). Kör magyar.

Ugy szintén hajlandó vagyok közkívánatra magán (sóló) csoporttánczok tanítására, magán-órák és különtársaságok tanítására egy táncziskolában, mint háznál.

A tanfolyam tartama 6 hét. Tandij kezdőknek 5 frt haladóknak 3 frt.

Kérve a n. érdemű közönséget a multban tanusított pártfogását ez idejében is számomra főtartani sziveskelljék; én pedig mindig törekedni fogok, hogy az irántam tanusított pártfogást kiérdemeljem.

A n. érd. közönség becses pártfogásába ajánlva magamat.

Maradtam kiváló tisztelettel

Izsák Ferencz,

(1—1) Budapest vizsgázott okl. táncztanító.

Alkalmi

karácsonyi ajándék

„Röptében a nagyvilág körül.”

A világ kiváló városainak és műalkotásainak fényképgyűjteménye magyarul szöveggel. Ára díszkötésben 6 frt 50 kr. Ki e szép művet megveszi, jutalmul Koppai József tanár „Sólyom vadászó” című festményét is 50 kr felül fizetés-sel megkapja GÁL JÁNOS doh. és különgességi nagy árudájában, a hol is még ujonan érkeztek karácsonyi és újévi ajándéknak plüsch albumok, csetták, fényképtartók, bronz- és fémárak, szivar- és dohány-tárczák, pénz-erszények, oldalt-tárczák, kis toilett zseb-tükrök, valódi borostyán-, valódi táj-tézipkák, tajtpipák, sétatobok. Illatos szappanok, valódi francia parfümök dus választékban. Elegáns levélpapírok és még számtalan díszmű-árak, mik itt felsorolva nincsenek.

Az államtól engedélyezett

Magyar Osztály-Sorsjáték

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából Budapest. 90,000 sorsjeggyel, 21,499 nyereménynyel és egy díjjal.

Huzás Budapest. 1895. deczember 6-tól 14-ig.

Legnagyobb nyeremény

a legkedvezőbb esetben

egy millió korona.

Minden nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Nyeremény	Korona	Korona
1. jutalom	600000	600000
1	400000	400000
1	200000	200000
1	100000	100000
1	50000	50000
2	20000	40000
2	15000	30000
4	10000	40000
10	8000	80000
27	6000	162000
100	2000	200000
200	1000	200000
1150	200	230000
20000	100	2000000
21499	Nyeremény és 1 jutalom	4332000

Ezen huzásra érvényes sorsjegyeket: 1/1 (egy egész) 80.—, 1/10 (egy tized) 8.—, 1/20 (egy huszad) sorsjegyet 4.— koronáért ajánl és szétküld

Gyertyánffy Gábor

könyv-, szépmű- és papirkereskedése Székely-Udvarhelyt.

és

Gyertyánffy Jónás fiai

vaskereskedése Székely-Udvarhelyt.

Vidéki megrendeléseknél postadíjért 10 fillér = 5 krajczár (ajánlott levelekért 30 fillér = 15 krajczár), a nyeménylajstromért pedig 20 fillér = 10 krajczár külön melléklendő.

Figyelmeztetjük az első osztályu sorsjegyek tulajdonosait, hogy az I. osztályuval azonos II. oszt. sorsjegyeiket decz. 4-én délelőtti 10 óráig még becsereíthetjük, azontul már nem.

3—3